

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsako drugo soboto

v Kranju (tiska Iv. Pr. Lampret izdaja konsorcij „Gorenjca“; odgovorni urednik Lavoslav Mikus).

Velja za celo leto 4 K in se plačujejo naročninain in, serati naprej. Vsi rokopisi pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravnništvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno petil-vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke stanejo 10 vln.

Štev. 24.

V Celovcu, v soboto, dne 26. novembra 1910.

Leto III.

Merodajni možje, kje ste?

Nikdar še slovenski občinski zastopi in krajni šolski sveti niso imeli tako lepe prilike, da nastopijo proti sedanjemu krivičnemu ljudskošolskemu sistemu kakor sedaj. Krajni šolski svet v Borovljah je predložil namreč po poslancu Kirschnerju deželnemu zboru peticijo s 176 podpisov, v kateri zahtevajo podpisani starši, oziroma varuhi vsolanih otrok nemški veronauk na sedemrazredni ljudski šoli v Borovljah. Marsikdo bo začudeno vprašal, kako je mogel dobiti nemški krajni šolski svet v Borovljah za omenjeno peticijo 176 podpisov? Kdor pa pozna skrajni terorizem in pritisk borovskih nemškutarjev na tamošnje, od njih odvisno delavstvo, si bo mogel to peticijo docela dobro razlagati. Saj je znano, da se koroški nemškutarji ne boje postave in da si dovoljujejo v javnem življenju tako velike goljufije in lumparije, kakor menda nobena stranka na celem širšem svetu.

Prebivalci v Borovljah so po rojstvu po pretežni večini Slovenci, Nemci pa se rekrutirajo iz privandrancev in odpadnikov. Ti odpadniki so pod vodstvom znanega Podljubeljčana dr. Maurerja in nemškega nadučitelja Kusternika sestavili omenjeno peticijo, ki pa nikakor ne odgovarja resničnim željam in zahtevam tamošnjega prebivalstva, ampak je bila opremljena s tolikimi podpismi le v sled pritiska na ondote delavske sloje. Ta peticija je glasen klic vsem obmejnim slovenskim občinskim zastopom in krajnim šolskim svetom, da takoj spravijo šolsko vprašanje na dnevni red in vložijo na pristojnem mestu peticijo za zahtevo, da naj se utrakvistični ljudskošolski sistem odpravi in nadomesti s slovenskimi ljudskimi solami, v katerih se bo nemščina poučevala kot učni predmet.

Zadnji in najprimernejši čas je, da zasnujejo istočasno vsi slovenski krajni šolski sveti na Koro-

škem, posebno pa oni v Rožni dolini skupno akcijo za slovenske ljudske šole, ker bodo take šole vzgojile zavedno okolisko prebivalstvo, katero bo polagoma ustavilo germanizacijo v trgu in pridobilo tudi slovenščini v trgu samemu vedno več veljave in moči.

Naše ljudstvo v okolici je zavedno dovolj, vendar pa se za svoje pravice ne poteguje še v isti meri, kakor bi bilo želeli in kakor se poteguje drugi narodi. Naj so si naši merodajni možje v občinskih zastopih in krajnih šolskih svetih vendar že svesti tega, da nam vladni organi brez zahtevanja ne bodo dali naših pravic. Zakaj bi občani, kateri morajo šole vzdrževati in kateri svojim sinovom in hčerkam ne morejo dati večjega bogastva od prave vzgoje in dobre izobrazbe, posebno z ozirom na skrajni žaljivi nastop nemškutarjev v nemških občinah, ne zahtevali slovenskih šol in dobrih, prijaznih, slovenščine zmožnih učiteljev? Starši! Kako dolgo boste še mirno prenašali, da bodo ubijali inteligenco vaših talentiranih otrok v utrakvističnih poneumnevalnicah nemških učiteljev, torej nemškutarjev, o katerih se je nemški učenjak Adolf Bartels v »Deutschsoziale Bätter« nedavno izrazil, da so največji lumpi, ker bi imeli po naravni postavi kot rojeni Slovenci delovati za šego in navade svojega naroda, v rešnici pa delujejo za nemško ljudstvo, njega šego in navade? Ali boste torej še naprej izročevali vašo mežno mladino, vaš up in vašo bodočnost malopridnim vzgojevalcem in zatiralcem vašega jezika? Ali boste še nadalje trpeli, da bodo v nemškutarjskih šolah vlivali nemškutarjski učitelji v mehka in sprejemljiva srca vaših otrok sovraštvo do vašega jezika in do lastne matere? Ali ne vidite žalostnih slučajev, da lastni sin-nemškutar iz sovraštva do slovenskega jezika zaničuje in zasramuje svojega starega očeta in staro mater, ki je toliko noči prebdela ob njegovi zibelki, samo zato, ker stara mati morda nemško ne zna?

Postavite se torej na noge in na ves glas zahtevajte, kar je vam ustava v osnovnih zakonih zajamčila in kar zahtevajo in tudi imajo skoraj vsi drugi narodi v Avstriji. Borovelski odpadniki so s tem, da hočejo vreči zadnjo trohico slovenskega jezika iz ljudske šole, kruto razžalili celi slovenski narod na Koroškem in ponudili slovenskim občinskim zastopom in krajnim šolskim svetom bojno rokavico, katere ne smejo odkloniti; nasprotno, pogumno morajo pogledati svojemu sovražniku v oči in zahtevati smejo: slovensko ljudsko šolo za slovensko mladino.

Treba bo sicer potrpežljivosti, ker se bodo oblasti branile ustreči opravičenim željam naših avtonomnih zastopov. Toda sikane nas ne smeje prestrašiti. Korakali bomo od instance do instance in akoravno naše zahteve pri nižjih, našim narodnim nasprotnikom vdinjanih oblastih ne bodo nasle pospeševalcev in zagovornikov, ne smemo še vreči puške v koruzo, ampak stopati moramo naprej, če treba do cesarskega Dunaja in dosegli bomo svoje pravice.

Konec komedije!

Celo leto že je vznemirjalo prebivalce Borovelj in okolice pekoče vprašanje glede novih odborovih volitev pri konsumnem društvu. Šlo je za obstoj delavstvu toliko koristnega zavoda, katerega so hoteli naši narodni nasprotniki spraviti popolnoma v svoje roke ter mu zadati ob priliki smrtni udarec. V največji stiski bi bilo delavstvo, če bi se mu vzelo in uničilo društvo, katero si je ustanovilo pred 18 leti s svojim težko prisluženim denarjem. Po toliki dobi obstoja se je vsestranske dobro razvilo, zato pa so hlastnili naši nemškutarji po njem, hoteč se polastiti njegovega premoženja, društvo samo pa zrušiti. To nam priča dejstvo, da se nasprotniki niso sramovali izjaviti, da so društvo ustanovili oni, da bi si prihra-

PODLISTEK.

Na sejm.

Črtica. Spisal Josip Premk.

Konec.

Takrat je pristopila k njemu mlada ciganka s krožnikom v roki in se mu nasmehnila navsamo prijazno. Pavle ni razumel njenih besed in ni vedel, kaj hoče.

«I, no,» ga je dregnil Jošt — «za muziko daj, kaj bi se ongaril, saj si dobro prodal!»

Pavle je posegel v žep in privlekel sop bankovcev. Položil jih je na mizo in ni vedel, kaj bi dal. Ciganki so zagorele oči, tako blizu je pristopila k Pavletu, da se ga je dotikala z gorkim telesom.

«Ti dam drobne denarja,» je dejala in posegla po bankovcu. Jošt se je razgovarjal in kričal nekaj nad pijanim kmetom pri sosednji mizi in ni videl, kako menjuje Pavle denar. Veliko bakrenega drobca mu je nasula v roko mlada ciganka, tudi nekaj desetice je bilo vmes, a Pavle ni mogel in ni znal prešteti koliko; desetice in krajcarji so plesali pred njima, vsa miza jih je bila polna, da se je čutil sam sebi, kdaj in kako je dobil toliko denarja.

Viržinka mu je padla iz ust, tudi klobuk je ležal pod mizo ves pohojen in popljuvan, a Pavle ni vedel ne za to, ne za ono, samo to je čutil,

da sedi in igra tista mlada ciganka tako blizu njega, da se ga dotika s kolenom...

Gostioblaki tobakovega dima so se vlačili po sobi, kisle je dišalo po izpitnem žganju in vinu in beseda se ni razločila iz hrupa in veskrižnega petja in pitja. Cigani so se smejali in peli, pili in gledali Pavleta, ki se je majal na stolu, butal z glavo ob mizo in izkušal včasih zapeti s pijanim glasom... Čudne stvari je videl pred seboj, vse zavito v nekako meglo in samo to je čutil dobro, da ga prijemlje in stiska pod mizo tista mlada ciganka za roko...

— In bogve kako se je dogodilo potem, da je zagledal Pavle nad seboj nočno nebo in nobene zvezde na njem. Tema je bila in zunaj na dvorišču nekje je moralo biti. Čutil je, da ga nekdo objemlje in stiska k sebi, tudi na ustnicah je čutil nekaj gorkega... in glas, ki mu je sepešal, je bil kakor tisti tiste mlade ciganke. Gorko je postalo Pavletu po vsem telesu, tako nekako čudno prijetno... in stiskal je k sebi tisto bitje, pa potem je vse prenehalo in izginilo, da ni vedel ne kdaj, ne kako... Menda je bila luna, ki je potem posrebrila nebo z jasno mesečino, ali pa se je njemu samo zdelo, in tudi kréma je morala biti nekje blizu, ker glasno petje je menil slišati od nekod, ampak bogve kje je bil on, da se ni mogel ne dvigniti, ne domisliti, kaj se je zgodilo. —

Zjutraj se je zbudil na dvorišču pod kapom. Pogledal je okrog sebe in je odšel notri v krčmo

opotekaje, a glava mu je bila, kakor nabita s svinčcem.

Na klopi za mizo je ležal Jošt, ves slinast je bil okrog ust in desno nogo je imel na tleh, ravno na njegovem klobuku.

«Kje je moj denar?!» je vzkliknil Pavle, ko je spoznal, da nima razen tistega drobca ničesar. «Kdo me je okradel, za Kristusovo voljo!»

In šli so pod kap in so našli molitveno knjižico, a bankovcev ni bilo nikjer.

Tudi Jošt se je prebudil in je zarohnel nad njim: «Budalo!»

Pavletu se je razsvetlilo v glavi, čisto trezen je postal in zajokal je na glas.

Pa denarja ni bilo.

«Sel je s cigani, ali pa s kom drugim,» je dejal ostir. «Ni se to prvič dogodilo!»

In dalje se ni zmenil za Pavleta.

Pavle pa je odšel in si je brisal z rokavom solzne oči.

Kam?

Tretji dan potem ga je prignal v rodno vas žandar in ga izročil občini, ker se je potikal okrog brez posla in bojda ni prav pri zdravi pameti.

Sram ga je bilo, ko je sel tako pe vasi in gledal je v tla. Nekateri so ga pomilovali, drugi pa so se mu smejali, kakor je peč v takem slučaju navada.

nili tekom časa nekaj obramben sklad, kateri bi imel zleteti prejalislej v nenasiťljivo žrelo toliko gorja povzročajoče in tolikrat proklete »Südmarke«.

Dolga leta hudih socialnih bojev, posebno pa vladajoča draginja, niso več pustila spati zaspanega duha delavca in kmeta, ki sta se v pravem času vstala ter odločno stopila na pozorišče, kjer jih je z zaničljivim obrazom pogledal nemškutar ter si mel roke, pijan zmage ter že veseleč se na lepo premoženje konsumnega društva, s katerim bodo po svoji volji gospodarili.

Prislo je drugače! Kaj se je godilo na prejšnjem občnem zboru, o tem se je že obširno poročalo. Takrat se je zgodilo, da sta izostala od občnega zbora dva odbornika, načelnik Urbas in Fugger, katera dva pa je oprostil Šimen Rieger — prej »direktor«, zdaj kitajski zidarski mojster — ter podal jamstvo, da sta omenjena dva gospoda po boleznih zadržana, da pa bosta vsekakor oskrbela registracijo novih pravil in novoizvoljenega odbora. Šimen je sam želel sedeti v novem odboru, toda on in drugi njegovi nemškutarski komplici so se prav postemo vrezali. Delavstvo je spoznalo kritičen položaj ter niti enega izmed nemškutarskih gospodov, oziroma »tudi-delavcev«, ki so za par Judeževih grošev prodali svoje prepričanje, ni izvolilo, ampak može, katerim je samovoljno izročilo konsumno društvo. S tem je bila tudi za Riegerja stvar rešena, njegovo jamstvo je šlo po vodi, na nesramen način je prelomil svojo besedo ter postal s tem človek, kateremu mora vsak poštenjak pljuniti v obraz. On in njegova renegatska četa sta zdaj delala na to, da se registracija onemogoči, da se s tem za brani vsak novi občni zbor, in da se spravi društvo v propad. Položaj je bil s tem resen, izgledalo je, da je konsumno društvo izročeno usodi, ni bilo več daleč do tega, da bi se moralo razpustiti. Tako se je torej delalo z zavodom, ki je danes edino središče za Borovlje in okolico, v katerem dobiva delavec in kmet za redne cene dobro blago in živež. Ni čuda, da je ljudstvo postajalo nemirno, da je na tihem stiskalo pesti. Zahvaliti se je edinole slučaju, da je bilo sploh še možno, sklicati zopet nov občni zbor, ki se je vršil dne 6. listopada t. l.

Bil je to dan, ko je kljub slabemu vremenu drvelo ljudstvo od vseh strani, da izrazi na pristojnem mestu svoje ogorčenje ter sodi nad ljudmi, ki so mu hoteli zapreti zadnjo in edino pot h kolikor toliko lažjemu življenju pri vladajoči draginji. Videti je bilo nemirne obraze, ki so nekoga iskali, in opetovano je bilo slišati po dvorani klice: »Kje je Rieger? Kje je kitajski zidarski mojster?« Toda ni bilo ne tega, ne njegovih tovarišev, klika je po prav »germanski« navadi vrgla puško v koruzo ter se skrbno skrila v »Rosentalerhof«. Pri Justu pa so zborovali oni, ki so pred 18 leti ustanovili konsumno društvo ter odločevali tudi zdaj o njegovi usodi. Do malega enoglasno so bili izvoljeni zopet vsi oni kandidati, katerih imena smo že po zadnjem občnem zboru objavili, kateri pa je bil po Riegerovih spletkah neveljaven.

Tako smemo zdaj upati, da smo dosegli to, kar smo za koristno spoznali, za kar smo pozvali združene čete v boj proti skupnemu našemu nasprotniku: Kapitalizmu na eni, brezvestnemu renegatstvu na drugi strani. Strah jih je bilo in bali so se, zato pa tudi niso prišli. Žal pač, da jih ni bilo, slišali bi vsaj zopet enkrat, kako sodi o narodnih odpadnikih pošten Nemec, katerega se je v 15.000 izvodih neke brošure denunciralo, da je postal izdajica na svojem narodu, da je izdal borovsko nemštvo. Ta jim je pač povedal resnico z besedami: lumpje so oni vsi, ki zatajijo svoj materni jezik, dve tretjini takih najdejo v svoji lastni stranki. To o borovskih Nemcih!

S tem upamo, da je naš trud in naša skrb v enem oziru končana, pometlo se je s starim obzorjem, preskočili pa smo tudi kitajski zid, s katerim nas je hotel obdati kitajski zidarski mojster Šimen Rieger. Mirovati pa vendar ne smemo. Člani! Zdaj ni čas, da bi spali, čaka nas mnogo dela, hvaležnega dela! Ako hočemo, da bo naše društvo cvetelo in se razvijalo, da bo moglo zadostovati modernim zahtevam, moramo žrtvovati vse naše moči, da povečamo število članov, da je vsaj podvojimo, mogoče potrojimo! Čim več članov bo, tem lažje bo delo, tem boljše bo društvo stalo. Delajmo z novimi močmi, delajmo záse in za naše

otroke, da nas ne bodo enkrat preklinjali! Postavimo si spomenik, kateri bo še v poznih letih pričal o našem trudu in našem delu — tega bodo naši potomci častili!

Dr. Steinwender o šolski reformi na Koroškem.

Koroški deželni zbor je sprejel dr. Steinwenderjev predlog v zadevi reforme koroškega ljudskega šolstva v tem smislu, da se uvede šestletna obveznost za šolski obisk in obvezen štiriletni nadaljni pouk.

V učiteljskih krogih je nastalo zaradi tega veliko razburjenje proti dr. Steinwenderju. »Der deutschösterreichische Lehrerbund« je sklenil oster protest.

Sedaj piše dr. Steinwender v »Deutschnationale Korrespondenz« o zadevi sledeče: Njegov predlog se krivo razumeva. Gre se samo za šole na kmetih. V teh faktično že danes ni osemletne, ampak zaradi poletnih oproščenj jako skrajšana šolska obveznost. S 14. leti preneha vsak pouk in se prične doba, ko je otrok prepuščen sam sebi in pozabi, kar se je naučil. Pouk v šolah samih pa mnogo trpi na tem, ker sede otroci različnih starosti v eno, in dvorazrednih šolah. To je sedanji položaj. Ne sklenila, ampak predlagala in v razsojo šolskim oblastem in učiteljstvu podala se je reforma, po kateri bi se za ljudske šole na deželi uvedla šestletna šolska doba in štiriletni obvezni nadaljevalni pouk, torej desetletna šolska obveznost, ki bi segala v zrelejšo starost. Ta reforma bi pomenila razširjenje in poglobljenje šolske izobrazbe. Pri tem bi se na enorazrednicah in dvorazrednicah po potrebi razdelil pouk v dopoldanske in popoldanske razrede (poldnevni pouk), kar bi pouk samo poglobilo. Od učiteljev bi se res več zahtevalo kot doslej, zato bi se jih pa moralo tudi materialno boljše podpreti. Ravno to, da bi se na učitelje stavile večje zahteve kot doslej, kaže, da se šolstvo s tem ne bi poslabšalo, ampak izboljšalo. V zvezi s to reformo bi se morala seveda tudi izvesti reforma učiteljskih, posebno glede usposobljenja učiteljstva za kmetijski pouk.

Dopisi.

Celovec. Nemško izzivanje na celovškem kolodvoru se nadaljuje, ker niso slovenski poslanci ničesar dosegli v državnem zboru v obrambo naših pravic. Pred opoldanskim vlakom dne 8. t. m. je ženska v blagajni drž. železnice imela prepir z nekim slovenskim drž. uradnikom, ki je baje plačal vožnjo, kar pa je blagajničarka v tistem trenutku utajila. Slovenec je govoril z blagajničarko nemško, le s svoje gospe soprogo slovensko, a že to je bilo Germanki v uradu preveč. Ko je nato stopil k blagajni neki slovenski posestnik s Kranjskega in dasi je po nepotrebnem nemško govoril, spoznala je blagajničarka po slabi nemaščini v njem Slovenca ter rekla glasno svoji tovarišici: »Schon wieder so ein Windischer.« Navzoči potovalni učitelj C. M. D. iz Ljubljane, g. Ante Beg, je vljudno vprašal sramotilko za ime, da naznani njeno prostasko obnašanje, toda ni hotela povedati imena, tudi oba vratarja sta se smejala prošnji. Upamo, da se bo ravnateljstvo zanimalo. Ta imenovani mu rad postreže z imenom žaljenega in se ene priče. Ako se to ne zgodi, iskali bomo druga pota.

Glinje. »Konsumno društvo je naša last, naši oderuhi in izkoriščevalci pa so osramočeni do kosti,« tako je vzkliknil v nedeljo, dne 6. listopada po občnem zboru konsumnega društva marsikateri delavec in kmet, kateri si mora s težkim delom služiti svoj skromni vsakdanji živež in delati tudi za tiste boroveljske Ogrize, Činkovce in Rigarje, ki so poizkušali uničiti dobro vspevajoče konsumno društvo. Ta boj združenih kmetov in delavcev proti boroveljskim liferantom in uradnikom je menda odprl oči tudi tistim zasleplencem, ki so se dosedaj valjali po tleh pred raznimi Ogrizi, Rigarji in Maurerji in poljubovali trpke šibe, s katerimi so jih ti »Nopahajlovci« neusmiljeno pretapali. Kmetje in delavci, kateri imajo pri nas in v Borovljah iste skupne gospodarske interese, so se v tem odločilnem boju združili v močno celoto, in ta lepa celota je premagala gnilo nemškutarijo. Upamo in pričakujemo, da ostane ta zveza trajna in da se zmiroma bolj utrdi in okrepi; kajti le iz take zveze se bo porodilo boljše gospodarsko in socialno stanje Slovencev in socialistov v Borovljah in okolici.

Borovlje. (Odlikovano slovensko podjetje.) Na mednarodni lovski razstavi na Dunaju, katere se je udeležilo tudi več puškarskih tvrdk iz Borovelj, med temi tudi »Prva borovska orožnotovarniška družba Peter Wernig«, so bili izmed vseh teh odlikovani štirje, med njimi tudi tvrdka Wernig.

Spodnji Dravograd. Dne 23. okt. t. l. je imela podružnica CM družbe za Tolsti vrh in okolico v gostilni Tolstovrške slatine svoj občni zbor. Ustanovili so to podružnico že pred 16. ali 17. leti in je ona najstarejših na Koroškem. Bila je svoje dni zelo delavna, a pozneje je zaspala. Posestvo Tolstovrške slatine je prešlo v nemške roke in ni bilo več pripravnega zbirališča za zavedne Slovence. Brž pa ko so kupili to posest Slovinci, izrazili so domačini željo, naj bi se podružnica CMD zopet oživila. Hvalevredno se je za to potrudil njen predsednik g. Oražen. Čeprav je bilo zelo slabo vreme, vendar se je zbralo v gostilniških prostorih zelo mnogo ljudi; bilo jih je okrog 100. Raz strehe je plapolala velika slovenska trobojnica, menda prvič s tega poslopja. Občni zbor je otvoril in mu predsedoval g. Oražen, ki je vse prisrčno pozdravil, povedal kratko zgodovino podružnice ter dal besedo g. dr. M. iz Celovca. Ta je v živih besedah in ognjevitom govoru razpravljal o slovenski domovini in slovenskem jeziku ter CMD. Govor g. dr. M. je napravil na vse velik vtis kajti poslušali so ga vsi z zanimanjem in mu živo pripritrjevali. Poslušalci se niso dali motiti od nekaterih narodno nezavednih rogoviležev, ki so prišli nemir delat. Ko ti rogovileži le niso dali miru, se jim je povedalo, kar so zaslužili, in so se umaknili iz zborovalne sobe. V predsobi so potem ves čas prepevali nemške pesmi, ki pa zborovalce niso niti najmanj motile, temveč so s tem večjo pozornostjo sledili izbornim izvajanjem g. dr. M. Ko je končal svoj govor, so zaorili živijo-klici, da so tudi nemške pesmi v predsobi potihnile. Kot drugi je govoril g. A. Pesek, učitelj na CM šoli v St. Rupertu. Tudi njega so ljudje z velikim zanimanjem poslušali. Kot tretji pa je govoril mladenič g. And. Oset, ki je z mladeniško vneemo navduševal mladeniče in dekleta za sveto narodno slovensko stvar. Njegov govor je napravil najboljši vtis. K podružnici je pristopilo takoj nato 31 članov in izvolil se je sledeči odbor: Oražen Andrej, Fr. Cestina, Oset Andrej, Luka Kotnik, Dominik Kotnik, Fr. Dolinšek, Konečnik Ant. — Sestavil se je pevski zbor pod vodstvom g. Dolinška. Zapeli so mnogo krasnih narodnih pesmi. Sklenilo se je, da se ustanovi in da priredi kmalu kako narodno veselico. Vršila se je tudi vinska trgatev, kjer je bilo obilo smeha in zabave, ker so bili beriči zelo pazni in so marsikatega »tata« ali »tatico« gnali v »špekhamro« pred strogega gospoda župana. G. dr. H. je v maraku zažgal raznobavne bengalične ognje in krasne rakete, ki so jih vsi občudovali. Za razvedrilo je skrbela tudi vrla godba iz Spod. Dravograda. Zabava je bila izvrstna in je ostal ta dan vsem v prijetnem spominu. Vsi povprašujejo, kdaj bo zopet kaka slovenska veselica, ker se jim je tokrat tako dopadlo. Gostilna Tolstovrške slatine je slovenska, postrežba res dobra. V gostilni je nabiralnik družbe sv. C. in M. in pa nabiralnik »Naše straže«. Naj bo od sedaj središče narodnega delovanja.

Iz labodske doline. (Žile pregrizel v zaporu.) V Volspergu je bil pri okrajnem sodišču v zaporu urarski pomočnik Franc Mastere radi različnih goljufij. Pred nekaj dnevi si je izkušal na grozovit način vzeti življenje; pregrizel si je žile ter hotel na ta način pospešiti smrt vsled izkrvavenja. Ječar ga je našel vsega v krvi; dal je poklicati takoj zdravnika, ki je hotel nesrečnemu ustaviti kri. A jetnik se je obnašal tako silovito, da so ga morali dati v prisilni jopič. Dali so mu začasno obvezo in ga spravili potem v bolnišnico.

Bekštajn. (Zlato.) Blizu Bekštajna so stari zapuščeni zlatokopi, katere je pred leti kupil neki švicarski konzorcij. Dotični konzorcij je dal kopati v več jamah in kakor se poroča iz Malnica, uspešno. Konzorcij bo začel v najkrajšem času z večjim obratom. Po planinskih krajih so od nekdanji našli večje ali manjše množine zlata in srebra. Znani so bili »srebrorariji«, ki so se vozili s čolnom po Dravi in iskali v prodcu zlato.

Celovec. Konjički naše tramvajske železnice so sli že čisto v penziji in ne bingljajo več po kolodvorski ulici. Tudi stare tračnice so skoraj že čisto izkopali, pri novih delajo in tako je vse pripravljeno, da se bomo kmalu vozili k novemu pokopališču.

Od Drave. Pod Glinjami je utonil inženier Rieser, ko se je z več drugimi peljal po Dravi. Dolgo se je boril z valovi, končno je le našel v njih mrzel grob. — Nekaj dni pozneje je skočil na Sajnikovem brodu nek blapec v Dravo. Mornar ga je hotel prepeljati, ko pa sta dospela do srede, kjer so valovi največji, je skočil z ladje, in kmalu so ga zagnili valovi. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen, katero si je šel hladiti siromak v hladno Dravo.

Smarjeta v Rožu. Našo vas je zapustil učitelj Bauer. Bauer je Tirolec in trd Nemec. Na zunaj se sicer ni upal kazati posebno nasprotnega, kako mržnje pa ima do slovenskega jezika, se vidi iz tega, da se kljub temu, da je živel tu več kot deset let med Slovinci, da je poučeval slovenske otroke in da ima za ženo pristno Slovenko, ni naučil slovenščine. Kar se pa tiče njegovega človeškega naziranja, je ta tirolski Bauer, čeprav studiran človek in učitelj, daleč za našimi »pavri«, ki niso posedali po klopek višjih šol, ampak ki se morajo truditi od zgodnje mladosti za plugom. V dokaz tega je neka dopisnica, katero je pisal ta

Bauer svoj čas nekemu Slovincu. Ta dopisnica je dobro shranjena in bode kazala v narodno-obrambenem muzeju še poznim narodom, kako podlo notranjost ima to človeče in kako se je izkazal hvaležnega zato, da je smel jesti več kot deset let slovenski kruh.

Od nekod. (Zalostno — pa resnično!) Znan nam je na spodnjem Koroškem slučaj, da se je porabil denar, katerega so dajali naprednjaki v nabiralnik Ciril in Metodove družbe v družbine namene — za druge stvari.

Od slovensko-nemške meje. Dragi obmejni slovenski bratje! Kakor vam je znano, se bliža letos ljudsko štetje in zato je naša sveta dolžnost, da že sedaj stopimo skup in seštejemo zlate številke obmejnih slovenskih stebrov. Naše geslo je: Ne dajmo se premotiti od nikogar in vedno imejmo v srcu vcepljeno, da nas je rodila in vzgojila edino slovenska mati. Ne bodimo strahopetneži in zahrbtni, ampak odkritosrčni in zavedni tako, da če nas pogleda sovražnik, da že z našega obraza bere, da smo pravi slovenski sinovi in se ne pustimo za par vinarjev premotiti. Velika sramota in veliki izdajalec bi bil tisti Slovenec, kateri bi svoj materni jezik zatajil ob ljudskem štetju, zato si vzemite k srcu deset zapovedi o ljudskem štetju in te so: 1. Priglasite se edinole k svojemu slovenskemu materinemu jeziku! 2. Ne prijavite nemščine ali laščine za svoj občevalni jezik! 3. Skrbite, da se vsa tvoja rodovina priglasila k slovenskemu občevalnemu, oziroma materinemu jeziku! 4. Spoštujte jezik svojega slovenskega očeta in matere, da ne postanete izdajalec svoje krvi in svojega naroda! 5. Ne ponemate se! 6. Ne odtuji se svojemu slovenskemu narodu! 7. Ne pustite, da ukradejo tvoje otroke tebi in tvojemu narodu! 8. Ne pričaj po krivem, da je tvoj občevalni jezik nemški ali laški! 9. Ne daj se pregovoriti sladkim obljubam in ne prikrivaj svoje slovenske narodnosti! 10. Tudi se ne daj zastrašiti, če na tebe vplivajo in ti grozijo. Imejte to vedno na jeziku in v mislih posebno pa letos, ko bado steli prebivalstvo naših krajev. Slovenci, pokazite tedaj in za vselej, da se ne damo izpodrinuti z zemlje naših očetov in da prebiva tod od nekdanjega slovenskega rodu, ki zahteva naše enakih pravic! Obmejni opazovalec.

Narodne zadeve.

Za «Mir». Povodom imenovanja trdega in tujega Nemca Kaltnerja koroškim škofom sta si osmellila posvetiti v brlog zakupnikov koroške politike malo «Slovenski Narod» in «Korošec». Glasilo teh zakupnikov nima odgovarjati nič stvarnega in dela tako, kakor dela v takem slučaju najnižje stoječe človeče (poulični fakini), da začne zmerjati. To, kar je pisal «Korošec», bode pisal o tem še več. «Miru» pa «Korošec» ne bode odgovarjal, ker bi bilo za njega preponožvalno, da bi se repenčil s pouličnim fakinom. Opozoriti moramo tu in še na to, da smo večkrat dokazali, kako logiko imajo pri «Miru» in šele zadnji «Korošec» je pokazal v dopisu iz Sveč to o «Mirovem» uredniku Smodeju. To, «da so izgubili pamet in da so zmešani», se «Mirovemu» uredništvu pač ne more očitati, ker tam tega, česar nimajo (namreč pameti), sploh ne morejo izgubiti.

Koliko stori Ciril in Metodova družba za Slovence? Po solah Ciril in Metodove družbe je nad 3000, reci in beri: tritisoč otrok. Ti otroci bi morali hoditi v nemške in lahonske šole in tam bi jih hujskali nemški, nemškutarski in lahonski učitelji proti Slovincem, ko bi ne skrbela za njo C. in M. družba. Tritisoč otrok! Pomislimo, kaj to pomeni, in pomislimo, kaj stori s tem C. in M. družba! Zdej pa vprašamo: Kaj pa so že storili, ali pa kdaj storijo klerikalci, ki hujskajo proti C. in M. družbi? Odgovor: nič in čisto nič! Zato pa, dragi bralec, bodeš znal dati odgovor tistim nesramnim hujskalcem, tistim izdajicam, če bodo se šuntali kdaj proti C. in Metodovi družbi.

Iz koroškega deželnege zboru. V seji dne 7. t. m. je poročal baron Eichelburg-Labia o predlogu šolskega odseka glede peticije koroške trške občine Borovlje, da naj se na borovljski sedemrazredni ljudski šoli verouk poučuje v nemškem in ne kakor dosedaj v slovenskem jeziku. Referent je močno napadal tamošnjega kateheta, češ, da se v šolskih urah za verouk veliko bolj peča z agitacijo za slovenski jezik, kakor pa z veroukom samim. Predlagal je, naj se cela zadeva preišča po posebni komisiji, uvede potrebne korekture ter o uspehu preizkave poroča deželnemu zboru. Poslanec Grafenauer je nato v svojem govoru ostro kritiziral in obsojal terorizem Nemcev napram slovenski manjšini ter se skliceval glede ponuka verouka v slov. jeziku na peticijo, ki jo je vložil in katera zahteva ravno nasprotno, namreč da naj ostane slovenščina še nadalje kot učni jezik za verouk. Poslanec Wieser je nato napadal ko-

roško slovensko duhovščino, češ, da posebno pretežira slovenščino v šoli. Poslanec Wieser je poudarjal, da med koroško slovensko duhovščino vladajo sedaj škandalozne razmere, da bo moral deželni zbor izvesti izpremembo, da se je deželni šolski svet že večkrat obrnil na sedanjega škofa, naj glede pouka verouka izvede izpremembe, da pa ni bilo mogoče ničesar doseči, da pa je pričakovati, da se pri novem škofu dosežejo v tem oziru uspehi — deželni predsednik Hein je nato poudarjal, da se je deželni šolski svet tozadavno že večkrat obrnil na knezoškofijski ordinarijat za intervencijo, toda vselej brezuspešno. Deželni zbor je končno sprejel predlog referenta.

Preganjani slovenski učitelji na Koroškem. V celi slovenski Ziljski dolini je bil dosedaj edini slovenski učitelj, namreč g. Lovro Horvat, nadučitelj v Čačah pri Čajni. Ker pa gosp. Horvat ni hotel zatajiti svoje slovenske narodnosti ter ni maral hajlati z neznačajnimi tovarisi, začeli so ga preganjati, in sedaj ga je deželni šolski svet brez vzroka predstavil v nemški Pontabelj. Enako preganjajo in zapostavljajo ostale slovenske učitelje. V goratih Apačah slušbuje že štiri leta učitelj gosp. Josip Jekl, zelo vesten in nadarjen vzgojitelj, ki ima posebne izpite iz glasbe, ter je strokovnjak v čebelarstvu. Predno je šel v Apače, kjer niti hrane ni dobiti, so mu rekli na merodajnem mestu, da se bo zaradi te njegove požrtvovalnosti pozneje posebno nanj oziralo. Sedaj je bila razpisana služba nadučitelja v Libučah pri Pliberku. Razum gosp. Jekla je prosil le še en učitelj, neki nemškutar, ki je slabše kvalificiran ter ima tri leta manj službovanja kot gosp. Jekl, toda službe ni dobil gosp. Jekl, temveč ta nemškutar. Nemci imajo pač svoj «Volksrat», ki se briga za vsakega svojega učitelja. Kdo pa se briga za slovenske učitelje? Seveda dolžnost edinega poslanca g. Grafenauerja je, da ima vse take slučaje v evidenci ter jih spravi pred državni zbor. Ta naloga mu pač ni pretežavna, saj je vseh slovenskih učiteljev na Koroškem jedva dvajsetorica.

Celovški škof. 23 let je vladal škof dr. Jožef Kahn na Koroškem. Ko je po smrti škofa Fundra, ki je bil sicer kmet, a časti vreden mož, postal dr. Jožef Kahn celovški škof, se je moral pismeno zavezati, da se nauči slovenskega jezika. Seveda se je dr. Kahn naučil slovenskega jezika samo nekaj besed, za smisel njegove pismene obljube, da bo tudi Slovincem pravičen škof, se pa celo ni menil. Nasprotno Kahn je pospeševal germanizacijo, kar je največ mogel. Da je slovenstvo na Koroškem danes na tako slabih nogah, je v veliki meri tudi krivda škofa Kahna. To je tudi edini «uspeh», ki ga more izkazati. Kadar prislijo v Avstriji kakoga škofa, da mora zapustiti svoje mesto, smo lahko prepričani, da mora imeti mnogo na vesti. Za naslednika dr. Kahnu je imenovan solnegrški korar dr. Boltežar Kaltner. Mož je že 66 let star. Značilno je, da se sedaj od Kaltnerja niti to ni več zahtevalo, kar se je zahtevalo od njegovega prednika. Sedaj odstavljeni dr. Kahn je moral podpisati reverz, da se bo naučil slovenskega jezika, od novega škofa dr. Kaltnerja se se ta formalnost ni več zahtevala. Tako je od leta 1887. padla veljava Slovincem na Koroškem. Dokler so bili koroški Slovinci kot narodna stranka organizirani, so dosegali uspehe in imeli veljavo, odkar pa se narodno samo pobarvani klerikalci, so izgubili še to, kar so prej imeli in prišli ob vso veljavo — celo pri cerkvi.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Borovlje in okolico naznanja, da se vrši njen letni občni zbor v nedeljo dne 27. t. m. v veliki dvorani pri Cingelcu na Trati. Obenem se bo razpravljalo o prihodnjem ljudskem štetju. Ker je to za Slovence v borovski okolici in v Borovljah samih življensko vprašanje, se ljudstvo opozarja, naj v prav velikem številu pride! Čas: 3. ura popoldne. Odbor.

Za neko pošto na Spodnjem Koroškem, kjer se prebira «Korošec», imamo danes ta opomin, da se naj to v prihodnjic popolnoma opusti, če ne bomo govorili drugače.

Svetovna politika.

Umrli je v nedeljo zjutraj v Astapovem na Ruskem najslavnejši in največji mislec naše dobe, grof Lev Nikolajevič Tolstoj. Malokje je človek, čigar smrt, dasi pričakovana, bi pretresla tolike srca po vseh krajih sveta, kakor smrt Tolstega. Naj v miru počiva!

Češki poslanec Masaryk je v avstrijskih delegacijah na podlagi spisov dokazal, da je imel naš avstrijski minister za vsanje zadeve, grof Aehrenthal v Belgradu svoje špijone, kateri so tudi ponaredili razne dokumente, ki so se izrabljali svoj čas proti Srbom v Avstriji, posebno na Hrvaškem.

Plačevanje v štetem denarju je za sedaj najbolj pereče notranje vprašanje avstro-ogrsko. Vpeljavo tega vplačevanja, ki pomeni, da ima avstroogrška banka vsak bankovec izplačati v zlatu, zahteva ogrska vlada, ki hoče to pokazati kot tako pridobitev, da bi z njo lahko potisnila razne druge madžarske zahteve v kot. Avstrijska vlada se je do zadnjega branila. Sedaj se poroča, da se je med avstrijskimi in ogrskimi ministri dosegel nekakšen sporazum. Natančnejšega pa se ni nič znano. Konference avstrijskih in ogrskih ministrov se neprenehoma nadaljujejo.

Papež se umika. Ni dolgo od tega, ko je sklenil Vatikan, da mora vsak duhovnik prisesti, da bo vedno veroval v dogme. S to prisego se je hotelo uničiti takozvane moderniste. Ta sklep so pa sprejele nekatere vlade, ki imajo tudi besedo pri nastavljanju župnikov in teoloških profesorjev, z nevoljo. Tako Bavarska in Nemčija. Bavarski nuncij Frühwarth je posredoval pri papežu, ki je določil, da ni primoran duhovnik prisesti, da so pa v to prisiljeni le oni duhovniki, ki se posvetijo teološkim študijam. Papež se je moral v tem oziru udati opravičenim zahtevam vlad in se je umaknil.

Gospodarska vprašanja.

Stanje ozimino. Vsled razmeroma zelo ugodne letošnje jeseni je ozimina dobro vzkalila in se razvila tako, da bo lahko kljubovala navadnim zimskim pojavom. Posebno lepa je ozimina po Gorenjskem in v krškem okraju ter obeta mnogo lepega pridelka.

Raznoterosti.

Portugalski menihi na Koroškem. «Salzburger Volksblatt» poroča, da je kupil s pomočjo franciskancov in v imenu portugalskih menihov ljubljanski katehet Smarekar posestvo baronice Lang blizu Beljaka za 400.000 K. Svota je že plačana in prememba tudi vknjžena.

Kršanski socijalci propadajo. Dr. Lueger je bil tudi deželni poslanec nižje-avstrijski. In sicer je bil izvoljen v drugem okraju mesta Dunaja. Tu so bile zdaj po Luegerjevi smrti nove volitve. Zmagal pa pri volitvah ni Luegerjev naslednik (klerikalni kandidat), ampak zmagal je socijalni demokrat Franc Schuhmeier. Dunajski klerikalci so zgubili z tem en mandat v deželnem zboru na Nižjeavstrijskem kljub temu, da so delali pri volitvah na vse pretege za kler. kandidata Preyerja.

Kako deli Rim Slovincem pravice. Po več krajih so imeli Slovinci še od časa Cirila in Metoda sem slovensko božjo službo. Po ukazih, ki so prihajali iz Rima, se je to skoro po vseh slovenskih krajih odpravilo. Rim nam je vsiljeval Slovincem tudi zmiraj nemške duhovnike. Slovenski duhovnik sme opravljati službo po deželi, po hribovitih vaseh, na škofjskem stolu pa sme sedeti seveda le — Nemec.

Tajfreihheitlich obćinsko gospodarstvo v nemškem Gradcu. V nemškem Gradcu so na pravici «tajfreihheitlich» obćinski močje v zadnjih letih pri obćini toliko dolgovi, da si nikakor ne vedo več pomagati. Obćinskih doklad si ne upajo več zvišati, ker so že tako neznansko visoke, posoditi jim pa tudi menda nihče neče več kaj. Spufani obćinski močje si sami želijo, da bi jih vlada zapodila iz obćinske hiše in postavila vladnega komisarja, ki bi moral voziti obćinski voz, katerega so zapeljali tajfreihheitlich obćinski močje do pjest blato. No, morda jim pošlje vlada Laschana iz Ljubljane!

Ustanovljeno leta 1885.

Ravnokar je izšel
Velik cenik
ur, zlatnine ter
srebrnine i. t. d.

Kateraga na željo vsakomur pošljem
brezplačno.

Rudolf Rus v Kranju
urar - poleg lekarne K. Šavnika.

Ustanovljeno leta 1885.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 5.000.000.

Rezervni zaklad K 500.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4½%

od dne vloge do dneva vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menio. :: Borzna naročila.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu,

Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turske srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8— za komad. 1 26—28

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Častna izjava.

Jaz, Jožef Kap, p. d. Poklinik na Blatu pri Pliberku, obžalujem s tem, da sem v gostilni pri „Lamplwirtu“ v Pliberku govoril, da je hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku tudi pri polomu nemške centralne kase v Celovcu.

Jaz prekličem vse te svoje neresnične trditve, ker imenovani zavod, kakor vse druge slovenske posojilnice na Koroškem nimajo čisto nič opraviti, še manj kaj za izgubiti pri tem nemškem centralnem polomu v Celovcu.

Jaz se tudi zahvaljujem, da je načelnštvo hranilnice in posojilnice v Šmihelu nad Pliberkom na mojo prošnjo odstopilo od tožbe in plačam vse stroške.

Šmihel nad Pliberkom, 12. nov. 1910.

Jožef Kap.

Novosti založne tiskarne Iv. Pr. Lampreta v Kranju

Po zaplembi druga izdaja.

Zelo aktualno! Ravno kar je izšel Zelo aktualno!

7. snopič poljudne zbirke „Več luči“:

:: Strašna grozodejstva v :: samostanu čenstohovskem.

Cena 20 vin. S tremi slikami. Cena 20 vin.

Doblva se v tiskarni Iv. Pr. Lampret in po knjigotrdnicah.

Izšel je 8. snopič zbirke „Več luči“

Jo, jo, ta neznosna draginja!

Korošci! Naročajte, priporočajte in razširjajte vaš list! — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega naročnika! — Bodite povsod širitelji njegovega poštenega prizadevanja!

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Varstvena znamka: „SIDRO“

Sinement Capsici comp.,

nadomestek za 20 52—47

sidrov - pain - expeller

je vohde priznan kot **izvratno, bolečinske tolažeče in odvajalno vmetenje** pri prehlajenju i. t. d. Dobi se ga v vseh lekarnah za 80 v, K 1.40 in 2 K. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega zdravila, naj se vzame le izvirne steklenice in skatle z našo varstveno znamko „sidro“, kajti potem je gotovo, da se je dobil izvirni izdelek.

Dr. Richterja lekarna pri „zlatem levu“

v Pragi

Elizabetna ulica šte. 5, nova.

Razpošiljatev vsak dan.

:: Našim rodbinam priporočamo ::
Kolinsko cikorijo.

Edina slovenska kislavoda

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborna zdravilo

za katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborna zdravilo, temveč tudi osvežujoča

namizna kislavoda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899. 8 12—9

Naroča se pri **oskrbništvu Tolstovrške slatine**, pošta **Guštanj** (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edno slovensko kislavo.

Slovenci, ne zabite družbe SV. CIRILA IN METODA!

Mestna hranilnica v Radovljici

je prvi, najvarnejši in največji denarni zavod za nalaganje denarja na Gorenjskem.

Mestna hranilnica v Radovljici obrestuje vse hranilne vloge po 4¼ od sto. Vse narasle in nedvignjene obresti **prilpisuje dvakrat na leto** h kapitalu in sicer 30. roznika in 31. grudna, ne da bi bilo treba to zahtevati. Rentni davek od teh obresti plačuje Mestna hranilnica sama, tako, da dobi vsak vložnik 4 K 25 vin. od sto čistih obresti in poleg tega še dvakratne obrestne obresti na leto.

Za vse vloge in njih obrestovanje jamči v smislu od c. kr. deželne vlade za Kranjsko v imenu c. kr. ministrstva notranjih zadev potrjenih pravil **mesto Radovljica** z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo — in poleg tega hranilnica s svojim premoženjem in svojim rezervnim zakladom, ki znaša sedaj čez 200.000 K.

Mestna hranilnica v Radovljici daje največjo varnost za hranilne vloge izmed vseh drugih denarnih zavodov na Gorenjskem. Zato nalagajo c. kr. okrajna sodišča in drugi c. kr. uradi vse vloge nedoletnih otrok in druge denarje le pri tej mestni hranilnici.

Kdor želi iz drugega denarnega zavoda prenesti denar v Mestno hranilnico v Radovljici, izroči naj ji le vložno knjižico, da se obrestovanje ne pretrga, dvig preskrbi hranilnica sama.

Kdor želi pri Mestni hranilnici v Radovljici nalagati denar po pošti brezplačno, zahteva naj pri hranilnici poštne položnice, katere so vsakemu na razpolago.

Posojila na zemljišča

dovoljuje proti 5% obrestovanju na amortizacijsko dobo, katero si lahko vsak dolжник sam določi, namreč proti vračilu na 14, 16½, 19½, 25 ali 36 let, izjemoma tudi na 50 let.

Tako vračilo je za vsakega dolžnika zelo ugodno, ker poplača napravljeni dolg z malimi odplačili mimogrede z obrestmi. Kdor si izposodi drugod recimo 300 K s 6% obrestmi, plača zanje v 36 letih 648 K golih obresti, ostane torej še vedno 300 K dolžan. **Dolжник Mestne hranilnice v Radovljici se pa dolga docela iznebi, dasi plača v celoti dobi še za 97 vin. manj.**

Nadalje dovoljuje posojila tudi na menice in proti zastavi vrednostnih papirjev.

Tudi za posojila je Mestna hranilnica v Radovljici prvi zavod na Gorenjskem.

Kdor želi najeti posojilo ali dobiti kaka druga pojasnila, zglaš naj se v hranilnični pisarni nasproti c. kr. okrajnega sodišča, kjer se uraduje **vsak dan od pol 9. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldne** razen ob nedeljah in praznikih

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici.